WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
Faksi: (09) 7740 2139
www.wwf.fi, www.panda.org

for a living planet®

Eduskunnan ympäristövaliokunnan kokous 3.6.2020

VIITE: **Kirjallinen lausuntopyyntö / E-kirje (MMM2020 – 00250), ICES:n tieteelliset neuvot Itämeren kalakantojen TAC:sta vuodelle 2021**
ASIA: **WWF Suomen kirjallinen asiantuntijalausunto**

Asiantuntija: Matti Ovaska, Suojeluasiantuntija, WWF Suomi

WWF kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa asiasta seuraavaa:

Kalastuskiintiöt (TAC) ovat EU:n yhteisen kalastuspolitiikan keskeisiä mekanismeja hallinnoida ja ohjata kaupallista kalastusta. WWF katsoo, että valtioneuvoston ja eduskunnan linjausten mukaisesti kalastuskiintiöiden tulee perustua kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) tieteellisiin suosituksiin ja että Suomen tulee ajaa tieteellisen suosituksen mukaisia kalastuskiintiöitä neuvotteluissa muiden jäsenvaltioiden ja toimijoiden kanssa.

WWF toteaa, että **Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohikiintiötä lukuun ottamatta, voimme pääpiirteissään tukea valtioneuvoston kantaa ensi vuoden kalastuskiintiöistä Itämerellä**.

- Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden lohikiintiön osalta tulee ensisijaisesti pyrkiä tilanteeseen, jossa kaikista heikoimmassa tilassa oleviin lohikantoihin kohdistuva sekakantakalastus lopetetaan ja EU kiintiö asetetaan ICES:n neuvonannon mukaisesti korkeintaan 94 765 loheen. Mikäli pääaltaan sekakantakalastukseen ei saada tarkoituksen mukaisia rajoituksia, tulee eteläisten lohikantojen heikosta tilasta ja niiden kalastukseen liittyvistä epävarmuustekijöistä johtuen noudattaa ICES:n määrittelemää varovaisuusperiaatteen mukaista puskuria (-20%), jolloin EU TAC olisi 75 831 lohta.
- Suomenlahden lohikiintiö tulee laskea ICES:n neuvonannon mukaisesti ja Venäjän saalisosuus huomioiden 8889 loheen. Suomenlahdella lohenkalastus tulee kohdistaa istutettuihin, rasvaeväleikattuihin lohiin.
- Itämeren itäisen turskakannan ja läntisen silakkakannan kalastus tulee keskeyttää kokonaan ICES:n neuvonannon mukaisesti. WWF ei kannata itäiselle turskakannalle asetettavaa sivusaaliskiintiötä.
- Silakan, kilohailin ja läntisen turskakannan osalta WWF katsoo, että kalastuskiintiöt tulee asettaa Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja koskevassa monivuotisessa suunnitelmassa päätettyjä periaatteiden ja ICES:n neuvonannon mukaisesti. Pohjanlahden silakkakiintiön osalta tämä tarkoittaisi TAC:n pitämistä kuluvan vuoden tasolla (65 018 tonnia).

Yksityiskohtaiset perustelut:

Lohi (*Salmo salar*), Unionin vedet osa-alueilla 22-31 (Pääallas ja Pohjanlahti)

Itämeren lohenkalastus on muuttunut merkittävästi 2000-luvun aikana, mikä on johtanut erityisesti Pohjanlahteen laskevien lohijokien asteittaiseen elpymiseen. Valitettavasti suurin osa Itämeren lohikannoista on edelleen tavoitetasoa heikompia ja erityisesti eteläisten jokien kannat ovat edelleen huolestuttavan heikossa tilassa, eikä niissä ole havaittu elpymisen merkkejä.

ICES:n neuvonannon mukaisesti kalastuskuolevuus ei kokonaisuudessaan tulisi ylittää 116 000 lohta. Tämä vastaa 94 765 lohen raportoitua kaupallista EU saalista, kun huomioidaan Venäjän saalisosuus (1,9%). ICES:n neuvonannon mukaan heikkoihin lohikantoihin kohdistuva sekakantakalastus tulisi lopettaa tai pitää mahdollisimman pienenä.

WWF katsoo, että kiintiöneuvotteluissa tulee ensisijaisesti pyrkiä tilanteeseen, jossa kaikista heikoimmassa tilassa oleviin lohikantoihin kohdistuva pääaltaan sekakantakalastus lopetetaan ja EU kiintiö asetetaan ICES:n neuvonannon mukaisesti korkeintaan 94 765 loheen. Mikäli pääaltaan sekakantakalastukseen ei saada tarkoituksen mukaisia rajoituksia, tulee eteläisen Itämeren lohikantojen heikosta tilasta ja niiden kalastukseen liittyvistä epävarmuustekijöistä johtuen noudattaa ICES:n määrittelemää varovaisuusperiaatteen mukaista -20% puskuria (precautionary buffer)[1], jolloin EU TAC olisi 75 831 lohta.

ICES:n neuvonanto pääaltaan ja Pohjanlahden lohikantojen osalta on aikaisemmin perustunut MSY-periaatteeseen. ICES:n uusimman näkemyksen mukaan nykyinen lohenkalastus ei kuitenkaan täytä MSY-periaatteen edellytyksiä, sillä kalastus kohdistuu useaan eri tilassa olevaan lohikantaan. MSY-tavoitteeseen ei päästä nykyisen kaltaisella sekakantaan kohdistuvalla kalastuksella. Tämän vuoksi ICES neuvonannossa on tänä vuonna sovellettu varovaisuusperiaatteen mukaista lähestymistapaa.

ICES:n neuvonanto lohikiintiöistä on kompromissi, jossa pyritään optimoimaan vahvimpien, hyvän tilan saavuttaneiden lohikantojen hyödyntämismahdollisuudet ja heikkojen kantojen elpyminen. ICES kuitenkin toteaa, että mikäli lohenkalastus jatkuu nykyisen kaltaisena, on todennäköistä, että heikoimmat kannat pysyvät jatkossakin hyvin heikolla tasolla tai voivat jopa taantua edelleen. WWF huomauttaa, että eteläisen Itämeren heikoimpien lohijokien ohella, nykyinen kalastus uhkaa myös monien Pohjanlahteen laskevien lohijokien, kuten Simojoen, elpymistä. WWF katsoo, että kalastuskiintiön kasvattaminen ei ole nykytilanteessa kestävä ratkaisu.

Lohi (*Salmo salar*), Unionin vedet osa-alueella 32 (Suomenlahti)

ICES:n neuvonannon mukaan Suomenlahden lohen kalastuskuolevuus ei kokonaisuudessaan saa ylittää 11 800 lohta. Venäjän saalisosuus huomioiden ICES:n suosituksen mukainen EU:n

TAC olisi 8 889 lohta, joka olisi noin 9 prosentin pienennys kuluvan vuoden TAC:iin (9703 lohta) verrattuna.

Suomenlahdella kalastuksen ohjaamisessa keskeisintä on, ettei kalastus vaaranna Suomenlahden alkuperäiskantoja tai estä palautettavien lohikantojen elpymistä. ICES:n mukaan Suomenlahdella lohenkalastus tulee kohdistaa istutettuihin lohiin.

Luonnonlohikantojen ja luonnossa lisääntyvien lohikantojen turvaamiseksi lohenkalastusta tulee ICES:n neuvonannon mukaisesti ohjata Suomenlahdella kiintiöiden lisäksi myös muilla toimenpiteillä, kuten rauhoitusalueilla luonnonlohijokien edustalla ja tehokkaammalla kalastuksen valvonnalla. EU-tasolla päätettävien säätelytoimien ohella Suomenlahden lohikantojen elpymistä tulee tukea myös kansallisilla toimenpiteillä, kuten kalastusrajoituksilla erityisesti Kymijoen jokisuistossa.

Helsingissä 2.6.2020

Maailman Luonnon Säätiö (WWF)
Suomen Rahasto

Jari Luukkonen
Suojelujohtaja

Matti Ovaska
Suojeluasiantuntija

Lisätiedot: Matti Ovaska, matti.ovaska@wwf.fi, p. 040-7273149

Viitteet:
[1]ICES. 2019. Advice basis. In Report of the ICES Advisory Committee, 2019. ICES Advice 2019, section 1.2. https://doi.org/10.17895/ices.advice. 5757.